

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПРОГРАМА КОМПЛЕКСНОГО ЕКЗАМЕНУ З ДИСЦИПЛІН ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

для здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр»
спеціальності 014.11 Середня освіта. Фізична культура
освітньо-професійної програми
«Середня освіта. Фізична культура»

Київ 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протоколом засідання
Вченої ради психолого-
педагогічного факультету
від 26.12.2024 № 4

**ПРОГРАМА КОМПЛЕКСНОГО ЕКЗАМЕНУ
З ДИСЦИПЛІН ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
для підсумкової атестації здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»**

Освітня програма «Середня освіта. Фізична культура»
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність 014.11 Середня освіта. Фізична культура

Київ – 2024

Програма підсумкової атестації для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014.11 Середня освіта. Фізична культура, освітня програма «Середня освіта. Фізична культура» (денна та заочна форма навчання). Київ: МДУ, 2024.

Розробники:

В.М.Мірошніченко

доктор наук з фізичного виховання, доцент,
доцент кафедри педагогіки та освіти

В.Г.Рябченко

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки та освіти

С.Г.Приймак

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри педагогіки та освіти

Програма підсумкової атестації обговорена та схвалена на засіданні кафедри педагогіки та освіти, протокол від 11.12.2024 № 6.

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка.....	4
2. Зміст програми.....	7
3. Критерії оцінювання.....	13
4. Список рекомендованої літератури.....	15

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма підсумкової атестації здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти укладена на основі освітньо-професійної програми (ОПП) «Середня освіта. Фізична культура» де впорядковано та регламентовано методики, призначені для кількісного та якісного оцінювання рівня сформованості знань, умінь та навичок, професійної компетентності осіб, які здобувають освітній ступінь бакалавра спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура).

Підсумкова атестація – це процес встановлення відповідності якості здобутої вищої освіти, рівня набутих професійних компетентностей випускника ЗВО відповідно до вимог стандартів за відповідною спеціальністю. Підсумкова атестація випускників здійснюється за допомогою засобів контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки з дотриманням принципів формування і реалізації системи засобів діагностики професійних компетентностей здобутих за освітньо-професійною програмою.

Підсумкова атестація проводиться на підставі оцінювання якості засвоєння ОПП, рівня здобутих професійних знань, набутих умінь та навичок, ступеня сформованості системи професійних компетентностей, передбачених стандартами вищої освіти зі спеціальності.

Нормативні форми підсумкової атестації: складання комплексного кваліфікаційного екзамену з дисциплін професійної підготовки або виконання та захист випускної кваліфікаційної роботи бакалавра.

У процесі підсумкової атестації визначається рівень здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання і практичні проблеми у професійній діяльності за отриманим фахом, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук в умовах невизначеності та складності оточуючого середовища.

Підсумкова атестація випускників, які здобувають освітній ступінь бакалавра в галузі 01 Освіта/педагогіка за спеціальністю 014.11 Середня освіта (Фізична культура), здійснюється екзаменаційною комісією (ЕК), голова якої затверджується ректором університету за поданням декана факультету з числа провідних фахівців у відповідній галузі, представників державних та недержавних підприємств, установ, представників інших ЗВО, які готують фахівців таких самих спеціальностей. Терміни проведення атестації визначаються навчальними планами підготовки фахівців та графіком освітнього процесу. Атестацію проходить кожен здобувач після повного

виконання ним навчального плану за відповідним освітнім рівнем і спеціальністю.

Комплексний кваліфікаційний екзамен з дисциплін професійної підготовки (зі спеціальності) передбачає виконання комплексу кваліфікаційних завдань і є адекватною формою атестації випускників з метою встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам освітньої програми за спеціальністю.

Засобами оцінювання рівня здобутих професійних знань, набутих умінь та навичок, ступеня сформованості професійних компетентностей бакалавра є: теоретичні питання та практичні ситуаційні, комплексні завдання.

Формами комплексного кваліфікаційного екзамену можуть бути: письмова, усна (з використанням засобів аудіо- або відеофіксації), інтерактивна (з використанням засобів інформаційних технологій) або їх поєднання. Інформаційною базою формування засобів об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки є змістові модулі програм навчальних дисциплін, що формують систему професійних компетентностей бакалавра освіти, вчителя фізичної культури і виносяться на підсумкову атестацію.

Засоби об'єктивного контролю формуються шляхом структурної композиції змістових модулів навчальних дисциплін, що наведені в освітньо-професійній програмі (ОПП).

Під час комплексного кваліфікаційного екзамену випускник повинен продемонструвати знання та виявити вміння, що складають комплекс базових професійних компетентностей бакалавра, визначених освітньо-професійною програмою «Середня освіта. Фізична культура».

Перелік дисциплін, що виносяться на комплексний кваліфікаційний екзамен зі спеціальності:

1. Фізіологія спорту
2. Спортивні та рухливі ігри і методика їх викладання.
3. Теорія та методика фізичного виховання

Згідно з вимогами освітньої програми здобувачів вищої освіти мають набути наступні компетентності:

Здатність діяти громадянські свідомо на основі загальнолюдських ціннісних орієнтирів, вміти застосовувати основні принципи функціонування сучасного суспільства сталого розвитку та його соціальних інститутів в умовах ринкових відносин, дотримуватися основ безпеки професійної діяльності та здорового способу життя.

- Здатність до збору, обробки, збереження, продукування передачі й аналізу професійно важливої інформації з різних джерел.
- Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію; працювати в команді з дотриманням етичних норм та цінностей мультикультурного суспільства; спілкуватися рідною та іноземною мовами усно та письмово.
- Здатність розвивати вміння вчитися упродовж життя з високим ступенем автономії, розробляти власну траєкторію саморозвитку упродовж життя.
- Здатність взаємодіяти з громадськістю, батьками учнів, ЗМІ, демонструючи професійно-педагогічні якості, виявляючи навичками публічного мовлення і аргументації.

Форма проведення комплексного кваліфікаційного екзамену – усна.

Комплексний кваліфікаційний екзамен складається з 30 білетів, має комплексний характер і передбачає перевірку рівня знань та ступеня сформованості професійно значущих компетентностей випускників.

Всі 30 екзаменаційних білети рівнозначні за складністю. На підготовку студента до відповіді на білет відводиться 40 хвилин.

Питання екзаменаційного білету передбачають не тільки перевірку володіння студентом теоретичними основами навчальної дисципліни, але й демонстрацію умінь застосовувати здобуті знання на практиці.

2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ФІЗІОЛОГІЯ СПОРТУ.

Завдання фізіології спорту, предмет, об'єкт дослідження. Методи дослідження. Короткий нарис розвитку дисципліни. Фізіологічна характеристика спортивних вправ та їх класифікація. Фізіологічна характеристика циклічної роботи у різних зонах відносної потужності. Фізіологічна характеристика станів організму, що виникають при спортивній діяльності. Стани організму, що виникають при спортивній діяльності. Фізіологічна характеристика розминання, впрацювання та стійких станів.

Теорії втоми та фази її розвитку. Фізіологічна характеристика втоми. Біологічне значення втоми. Особливості втоми при різних видах діяльності та при фізичних навантаженнях різного характеру і потужності. Фізіологічна характеристика процесів відновлення. Основні фізіологічні закономірності процесів відновлення, показники відновлення. Засоби відновлення, їхня класифікація та механізми прискорення відновних процесів.

Фізіологічні механізми формування рухових навичок та якостей. Умовнорефлекторні механізми формування рухової навички. Структура рухової навички з позиції теорії функціональних систем за П.К. Анохіним. Стадії формування рухової навички. Динамічний стереотип та екстраполяція. Фізіологічні основи формування рухових якостей (сили, швидкості, витривалості). Фізіологічні основи спортивного тренування. Показники натренованості. Принципи та методи визначення фізичної працездатності, аеробних та анаеробних можливостей організму. Фізіологічні основи натренованості. Визначення показників натренованості в стані спокою, при стандартних навантаженнях, при граничних навантаженнях та у період відновлення. Адаптація до фізичних навантажень та резервні можливості організму.

Класифікація функціональних резервів організму спортсмена. Механізми адаптації до фізичних навантажень нервової, м'язової, серцево-судинної та дихальної систем організму спортсмена. Класифікація резервів організму спортсмена. Спортивна працездатність в особливих умовах навколишнього середовища. Вплив умов середньогір'я та високогір'я на функціональний стан організму спортсмена. Механізми адаптації до цих умов. Вплив температурного режиму та вологості на фізичну працездатність

організму спортсмена, механізми адаптації до низьких та високих температур. Десинхроноз, причини виникнення та фази розвитку.

Фізіологічні особливості спортивного тренування особливих категорій населення. Вікова періодизація (акселерація, ретардація, сенситивні періоди розвитку рухових якостей). Фізіологічні особливості впливу фізичних навантажень на організм дітей та підлітків. Фізіологічні особливості організму людей літнього та старечого віку. Особливості адаптації людей старших вікових груп до фізичних навантажень. Морфологічні та функціональні особливості жіночого організму. Характеристика аеробних та анаеробних можливостей, розвитку рухових якостей та механізмів адаптації до фізичних навантажень спортсменок. Вплив різних фаз біологічного циклу на фізичну працездатність жінок.

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Теорія та методика фізичного виховання як навчальна та наукова дисципліна. Теорія та методика фізичного виховання (ТМФВ) як профільююча наукова і навчальна дисципліна. Предмет вивчення теорії та методики фізичного виховання. Основні поняття навчальної дисципліни: «фізична культура», «фізичне виховання», «фізичний розвиток», «спорт».

Система фізичного виховання. Поняття «система фізичного виховання». Основи української національної системи фізичного виховання. Науково-методичні та нормативні (Закон України «Про фізичну культуру і спорт», Державна програма розвитку фізичної культури і спорту в Україні, програма з фізичного виховання, Державні тести і нормативи оцінки фізичної підготовленості населення України) основи системи фізичного виховання. Умови функціонування системи фізичного виховання. Мета і завдання системи фізичного виховання.

Засоби фізичного виховання. Загальна характеристика фізичних вправ, як основних засобів фізичного виховання. Зміст та форма фізичних вправ. Техніка фізичних вправ. Визначення понять «рух», «рухова дія», «рухова діяльність». Компоненти техніки фізичних вправ. Педагогічна класифікація фізичних вправ. Сили природи як засіб фізичного виховання. Гігієнічний фактор як засіб фізичного виховання.

Принципи побудови процесу фізичного виховання. Принцип свідомості й активності. Шляхи реалізації принципу свідомості й активності. Принцип наочності. Закономірність, що лежить в основі принципу наочності. Види наочності. Прийоми наочності. Принцип доступності й індивідуалізації. Закономірність, що лежить в основі принципу доступності й індивідуалізації. Міра доступного. Принцип міцності й прогресування. Закономірність, що лежить в основі принципу систематичності. Напрямки реалізації принципу систематичності.

Методи фізичного виховання. Класифікація методів фізичного виховання. Використання методу слова у фізичному вихованні. Методи показу та демонстрації. Практична група методів. Цілісний метод навчання вправ. Метод розучування по частинах. Ігровий метод. Змагальний метод. Методи тренування: методи безперервної вправи, методи інтервальної (повторної) вправи, методи комбінованої вправи.

Основи формування техніки та навчання руховим діям. Розвиток рухових дій в процесі навчання. Характерні ознаки рухового уміння. Характерні ознаки рухової навички. Фізіологічне обґрунтування та фазність

формування рухової навички. Характерні ознаки формування рухового уміння вищого порядку. Структура навчання руховим діям. Особливості навчання руховим діям на етапі ознайомлення. Особливості навчання руховим діям на етапі розучування. Групування помилок. Причини виникнення, способи попередження та виправлення помилок. Особливості навчання руховим діям на етапі удосконалення.

Основи методики виховання витривалості. Загальна характеристика витривалості («загальна витривалість», «швидкісна витривалість», «силова витривалість»). Фактори, що зумовлюють витривалість людини. Засоби для виховання витривалості. Методи для виховання загальної і спеціальної витривалості. Вікові особливості розвитку витривалості.

Особливості методики виховання сили. Загальна характеристика сили як фізичної якості людини. Фактори, що зумовлюють силові прояви людини. Режими м'язових напружень. Засоби удосконалення сили. Методика виховання загальної та спеціальної сили. Вікові особливості розвитку сили.

Особливості методики виховання швидкості. Загальна характеристика швидкості як фізичної якості людини. Фактори, що зумовлюють прояв швидкості. Засоби виховання швидкісних проявів. Методика виховання швидкісних проявів. Природні темпи розвитку швидкісних можливостей людини в процесі її індивідуального розвитку.

Особливості методики виховання спритності та гнучкості. Загальна характеристика спритності. Загальні основи методики удосконалення спритності. Фактори, що зумовлюють прояв спритності. Координаційні здібності. Вікові особливості розвитку спритності. Загальна характеристика гнучкості (рухливості у суглобах). Фактори, від яких залежить прояв гнучкості. Засоби для виховання гнучкості. Методика виховання гнучкості. Вікова динаміка природного розвитку гнучкості.

Форми організації занять фізичними вправами. Класифікація форм організації занять фізичними вправами. Загальна характеристика позакласних та позашкільних форм фізичного виховання. Урок як основна форма. Риси, зміст та структура уроку. Етапи побудови уроку фізичної культури. Освітні, оздоровчі та виховні завдання уроку. Класифікація уроків фізичної культури. Способи та методи організації учнівської діяльності на уроці фізичної культури.

Планування у фізичному вихованні. Функції планування. Сутність системного планування фізичного виховання. Технологія перспективного та поетапного планування. Характеристика документів планування.

Контроль у фізичному вихованні. Сутність і завдання контролю у навчальному процесі. Функції контролю. Основні принципи контролю. Види контролю. Оцінка результатів навчально-пізнавальної діяльності.

Основи методики фізичного виховання дітей дошкільного віку. Значення фізичного виховання. Особливості розвитку рухів. Завдання фізичного виховання. Зміст фізичного виховання. Форми організації фізичного виховання дошкільників. Особливості методики занять.

Основи методики фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку. Завдання фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку. Анатомо-фізіологічні та психолого-педагогічні особливості дітей молодшого шкільного віку. Зміст та структура навчальної програми з фізичної культури для учнів 1-4 класів. Методика навчання і виховання дітей молодшого шкільного віку. Організаційні особливості процесу фізичного виховання школярів. Особливості планування, обліку і контролю процесу фізичного виховання. Диференційований та індивідуальний підхід до фізичного виховання молодших школярів.

Основи методики фізичного виховання дітей середнього шкільного віку. Зміст та структура навчальної програми з фізичної культури для учнів 5-9 класів. Планування навчального матеріалу з фізичної культури у середніх класах. Освітні, оздоровчі та виховні завдання фізичного виховання школярів середніх класів. Організація навчального процесу з фізичного виховання у середніх класах. Оцінювання навчальних досягнень учнів.

Основи методики фізичного виховання дітей старшого шкільного віку. Зміст та структура навчальної програми з фізичної культури для учнів 10-11 класів (базовий та профільний рівень) Анатомо-фізіологічні особливості юнаків та дівчат. Особливості організації фізичного виховання дівчат старшого шкільного віку. Особливості організації фізичного виховання юнаків старшого шкільного віку.

Фізичне виховання дорослого населення. Фізичне виховання студентів. Структура та особливості змісту базової програми з фізичного виховання. Основні напрямки діяльності кафедри фізичного виховання. Вікові особливості різних періодів життя дорослої людини та зміст різних видів фізкультурно-оздоровчих занять.

СПОРТИВНІ ТА РУХЛИВІ ІГРИ І МЕТОДИКА ЇХ ВИКЛАДАННЯ.

«Теорія і методика викладання спортивних і рухливих ігор» (рухливі ігри і забави , баскетбол, волейбол, футбол, гандбол) Рухливі ігри та забави.

Педагогічне і оздоровче значення рухливих ігор, гра в історії суспільства. Завдання рухливих ігор у фізичному вихованні, урок рухливих ігор у навчально - виховному процесі, характеристика ігор за рухами. Організація рухливих ігор у школі, українські народні ігри та забави в календарній обрядовості українців.

Методика проведення українських народних ігор та забав. Класифікація рухливих ігор. Критерії добору рухливих ігор для уроків фізичної культури. Структура і зміст уроків рухливих ігор в молодших класах. Рухливі ігри в різних формах фізичного виховання школярів. Характерні особливості та відмінності рухливих і спортивних ігор. Характеристика, організація проведення рухливих ігор та забав. Підготовка до проведення гри: вибір гри, підготовка місця проведення гри, підготовка інвентарю, розмітка майданчика, розміщення учасників гри і місце проведення. Методика проведення рухливих ігор і забав. Визначення ведучих під час рухливої гри. Розподіл на команди. Пояснення гри. Вибір капітанів команд. Керівництво процесом гри.

Дозування фізичного навантаження під час рухливих ігор. Підведення підсумків гри. Види і класифікація естафет. Особливості естафет, їх зміст. Добір естафет для різних форм занять.

Спортивні ігри. Основні вимоги техніки безпеки на заняттях. Значення спортивних ігор. Основні засоби спортивних ігор. Технічні та тактичні прийоми в спортивних іграх. Методика початкового навчання. Освітнє значення спортивних ігор при проведенні різних форм занять.

Педагогічна спрямованість та особливості проведення змагань зі спортивних ігор у школі. Визначення та зміст понять у спортивних іграх (розіграш, очко).

Методичні особливості проведення спортивних ігор.

Волейбол. Методика навчання подачам у волейболі. Техніка навчання передач м'яча. Техніка нападу і захисту у волейболі, нападаючі удари і блокування. Поняття та класифікація гри у волейбол. Форми організації та методика проведення занять з волейболу в школі.

Баскетбол. Методика навчання подвійного кроку у баскетболі. Методика навчання передач м'яча у баскетболі. Методика навчання ловлі м'яча у баскетболі. Методика навчання кидків у корзину в баскетболі. Методика навчання поворотів у баскетболі. Методика навчання зупинок та переміщень гравця по майданчику у баскетболі.

Футбол. Техніка удару по м'ячу серединою підйому, методика навчання. Техніка удару по м'ячу внутрішньою стороною ступні, методика навчання. Техніка удару по м'ячу зовнішньою стороною ступні, методика навчання. Різновиди зупинки м'яча, методика навчання. Різновиди ведення м'яча, методика навчання. Обманні рухи у футболі. Тактична підготовленість футболістів

Гандбол. Історія розвитку гандболу. Видатні постані українського гандболу. Методика навчання стійок, зупинок та переміщень гравця по майданчику у гандболі. Методика навчання гри воротаря в гандболі. Методика навчання передач м'яча у гандболі. Методика навчання ловлі м'яча у гандболі. Методика навчання кидків. Правила гри.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Комплексний кваліфікаційний екзамен оцінюється за 100-бальною шкалою. Співвідношення між шкалами оцінок за ECTS 100-бальною шкалою навчального закладу і національною шкалою при виставленні підсумкової оцінки екзамену бакалавра освіти, вчителя фізичної культури наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу

Вимоги до відповіді випускника:

Під час комплексного державного екзамену з дисциплін професійної підготовки випускник повинен показати:

а) правильне, чітке, достатньо глибоке формулювання теоретичних понять, вміння точно і стисло висловити свою думку в усній формі;

б) наявність вмінь і навичок, передбачених державними стандартами з напряму підготовки та ступінь усвідомлення програмного матеріалу і самостійність міркувань;

в) вміння синтезувати знання за окремими темами й скласти розгорнутий план усної відповіді;

г) вміння користуватися засвоєними теоретичними знаннями у повсякденному житті і своїй майбутній професійній діяльності.

Критерії оцінювання знань студента з екзаменаційного білету:

100–90 балів. Студент володіє ґрунтовними знаннями у межах вимог освітньо-професійної програми, дає бездоганні і глибокі відповіді на поставлені запитання, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, використовує знання з суміжних галузевих дисциплін, вміє пов'язати вивчений матеріал з реальною дійсністю і доцільно використовує його для аналізу практичних завдань.

89–75 балів. Студент має добрі знання про об'єкт вивчення, застосовує наукову термінологію, аргументує свої твердження і висновки; на достатньому рівні аналізує та використовує знання з суміжних галузевих дисциплін, але недостатньо чіткий у своїх відповідях.

74–65 балів. Студент на достатньому рівні володіє знаннями з матеріалу за вимогами освітньо-професійної програми, може застосовувати їх при вирішенні практичних завдань; добре орієнтується в поставлених питаннях, але відчуває труднощі при послідовності викладу матеріалу.

64–50 балів. Студент має достатні знання і застосовує їх для вирішення лише стандартних ситуацій. Має цілісне уявлення про поставлені питання програмного матеріалу, але має деякі труднощі застосовуючи знання при рішенні практичних завдань.

49–35 балів. Студент у своїх відповідях відтворює лише частину навчального матеріалу без розкриття причинно-наслідкових зв'язків, описує в загальній формі окремі поняття за типовим планом. Намагається робити висновки без підтвердження їх прикладами; частково володіє термінологією з фахових дисциплін.

34–0 балів. Студент лише частково відтворює зміст навчальних дисциплін, винесених на державний екзаме́н; дає нечітке визначення основних понять і термінів за допомогою екзаменатора. Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнання і відтворення лише окремих фрагментів; під час відповіді опирається лише на дозволену на екзамені літературу.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Фізіологія спорту

1. Вілмор Дж.Х. Фізіологія спорту / Дж.Х. Вілмор, Д.Л. Костіл – К.: Олімпійська література, 2003. – 655 с.
2. Вовканич Л.С. Фізіологічні основи фізичного виховання і спорту: навч. посібник для перепідготовки спеціалістів ОКР "бакалавр" / Л.С. Вовканич, Д.І. Бергтраум– Л.: ЛДУФК, 2013. – Ч. 2. – 196 с.
3. Яремко Є. О. Фізіологія фізичного виховання і спорту : навч. посіб. для практ. занять / Є. О. Яремко, Л. С. Вовканич - Львів : ЛДУФК, 2014. - 192 с. Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/20895>
4. Яремко Є.О. Спортивна фізіологія / Є.О. Яремко – Львів, "Сполом", 2006. – 159 с. Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/9319>
5. Науково-теоретичний журнал «Теорія і методика фізичного виховання і спорту». [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <http://tmfvjournal.uni-sport.edu.ua/>

СПОРТИВНІ ТА РУХЛИВІ ІГРИ І МЕТОДИКА ЇХ ВИКЛАДАННЯ.

1. Андросчук Н. В. Рухливі ігри та естафети у фізичному вихованні школярів / Андросчук. Тернопіль, 2001. – 144 с.
2. Арєф'єв В.Г., Єдинак Г.А. Фізична культура в школі: Навчальний посібник для студентів навчальних закладів II- IV рівнів акредитації. – 2-е вид. перероб. доповн. – Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2002. – 384 с.
3. Беляєв А. В., Савин М.В. Волейбол [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <https://studfile.net/preview/4542573/>. С. 42 – 47.
4. Борисов О.О. Основи теорії методики викладання волейболу і футболу. Навальний посібник. Київ, 2004. 664 с.
5. Кузь В. Г. Українські народні дитячі ігри: посібник для студентів філологічного факультету, студентів дошкільного та педагогічного факультетів / В. Г. Кузь, Н. П. Сивачук. Київ: Науковий світ, 2003. 32 с.
6. Костюкевич В.М., Вознюк Т.В., Драчук А.І. Теорія і методика викладання спортивних ігор. Вінниця: Планер, 2012. 228 с.
7. Теорія і методика фізичного виховання: підруч. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту: у 2 т./ [Т.Ю. Круцевич, Н.Є. Пангелова, О.Д. Кривчикова та ін.: за ред. Т.Ю. Круцевич]. - [2-ге вид. переробл. та доп.]. – К.: Київський національний університет фізичного виховання і спорту України, вид-во «Олімп. Л-ра», 2017. – Т.1 Загальні основи теорії і методики фізичного виховання. – 384 с.

Теорія та методика фізичного виховання

1. Арєф'єв В.Г., Єдинак Г.А. Фізична культура в школі: Навчальний посібник для студентів навчальних закладів II- IV рівнів акредитації. – 2-е вид. перероб. доповн. – Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2002. – 384 с.
2. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Теорія та методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: Навч. посібник. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2005. – 428 с.
3. Дмитренко С.М., Крикунова В.Д. Орієнтовний план-конспект уроку з фізичної культури для учнів 8 класу (колове тренування) Методична розробка. / С.М. Дмитренко, В.Д. Крикунова.. – Вінниця: ВДПУ, 2011. – 14 с.
4. Дмитренко С.М., Крикунова В.Д. Сюжетний урок «Зайці в городі». Методична розробка. / С.М. Дмитренко, В.Д. Крикунова.. – Вінниця: ВДПУ, 2011. – 15 с.
5. Дмитренко С.М. Асаулюк І.О. Теорія фізичного виховання в запитаннях і відповідях. – Вінниця, 2016. – 152 с.
6. Козлова К.П. Практикум з теорії і методики фізичного виховання. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів фізичної культури / К.П. Козлова. – Вінниця, 2011. – 91 с.
7. Козлова К.П. Словник-довідник основних понять і термінів з теорії і методики фізичного виховання / К.П. Козлова. – Вінниця, 2012. – 25 с.
8. Круцевич Т. Ю. Історія розвитку фізичної рекреації : навчальний посібник / Т. Ю. Круцевич, Н. Є. Пангелова, С. Б. Пангелов. — ; К. : Академ.видав, 2013. — 159 с
9. Москаленко, Н.В. Фізичне виховання молодших школярів: [монографія] / Н В Москаленко. — 2-е видання. — Дніпропетровськ: Інновація, 2010. — 344 с.
10. Степанова І.В. Організаційно-методичні засади рекреаційно-оздоровчої рузової активності різних груп населення: навч. посібник /І.В.Степанова, Є.О.Федоренко. – Дніпро: Інновація, 2016. – 188 с.
11. Соціально-педагогічні та медико-біологічні основи фізичної активності різних груп населення: кол.моногр / А.Цьось, А. Хомич, А.Сорока та ін. / наук.ред. й упорядник проф. А.В. Цьось. – Луцьк: Вежа-Друк, 2018. – 312 с.
12. Теорія і методика фізичного виховання: підруч. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту: у 2 т./ [Т.Ю. Круцевич, Н.Є. Пангелова, О.Д. Кривчикова та ін.: за ред. Т.Ю. Круцевич]. - [2-ге вид. переробл. та доп.]. – К.: Київський національний університет фізичного виховання і спорту України,

вид-во «Олімп. Л-ра», 2017. – Т.1 Загальні основи теорії і методики фізичного виховання. – 384 с.

13. Теорія і методика фізичного виховання: підруч. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту: у 2 т./ [Т.Ю. Круцевич, Н.Є. Пангелова, О.Д. Кривчикова та ін.: за ред. Т.Ю. Круцевич]. - [2-ге вид. переробл. та доп.]. – К.: Київський національний університет фізичного виховання і спорту України, вид-во «Олімп. Л-ра», 2017. – Т.2 Методика фізичного виховання різних груп населення. – 448 с.

14. Фізична культура. 1 – 4 класи загальноосвітніх навчальних закладів. Навчальна програма / за ред. Круцевич Т.Ю., Єрмолова В.М. та інш. – К: Літера, 2012. – 71 с.

15. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина I. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. – 272 с.

16. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина II. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2002. – 248 с.